

GEMİ AŞÇILARININ MESLEKİ EHLİYET DİPLOMALARINA İLİŞKİN 69 SAYILI SÖZLEŞME

ILO Kabul Tarihi: 6 Haziran 1946

Kanun Tarih ve Sayısı: 15.7.2003 / 4944

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine 6 Haziran 1946 tarihinde Seattle'de yaptığı yirmisekizinci oturumunda;

Toplantı gündeminin dördüncü maddesinde yeralan, gemi aşçılarının mesleki ehliyet diplomalarına ilişkin bazı önerilerin kabulüne karar vererek;

Bu önerilerin bir uluslararası sözleşme şeklini alması gerektiğine hükmederek,

Gemi aşçılarının mesleki ehliyet diplomaları Sözleşmesi 1946, olarak adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmeyi Bindokuzyüzkırkaltı yılı Haziran ayının işbu yirmisekizinci gününde kabul etmiştir.

Madde 1

Bu sözleşme, kamu veya özel şahıslar mülkiyeti altında bulunup, ticaret maksadıyla yük veya insan taşımaya tahsis edilmiş ve bu sözleşmenin yürürlükte olduğu bir ülkede kayıtlı olan her denizaşırı sefer yapan gemiye uygulanır.

Ulusal yasa ve yönetmelikler, bunların yokluğu halinde, işverenlerle işçiler arasında akdedilmiş müşterek mukaveleler hangi gemilerin yahut gemi kategorilerinin bu sözleşme bakımından denizaşırı sefer yapan gemi sayılacağını tarif edecektir.

Madde 2

Bu sözleşme bakımından "gemi aşçısı" tabiri, tayfanın yemeklerini hazırlamaktan doğrudan doğruya sorumlu olan kimseyi ifade eder.

Madde 3

Gemi aşçılığı yapabilecek ehliyetinde olduğuna dair aşağıdaki maddeler uyarınca

verilmiş bir diplomaya sahip bulunmadıkça, bu sözleşmenin uygulandığı bir gemide, hiçbir kimse gemi aşçısı olarak istihdam edilemez.

Bununla beraber, kendi mütalaasınca diplomalı gemi aşçısı açığı mevcut olduğu takdirde, yetkili makam, yukarıdaki hüküm için istisnalara müsaade edebilir.

Madde 4

Yetkili makam, mesleki sınavlar yapılması ve ehliyet belgeleri verilmesi için gerekli düzenlemeleri yapar.

Hiç kimseye,

- a. Yetkili makamca tespit edilecek asgari bir yaş haddine varmadıkça,
- b. Yetkili makamca tespit edilecek bir müddet zarfında denizde hizmet etmiş olmadıkça,
- c. Yetkili makamca emredilen bir sınavı başarı ile geçmiş olmadıkça, bir ehliyet belgesi verilmez.

Öngörülen sınav, adayın yemek pişirme hususundaki kabiliyeti hakkında pratik bir denemeyi ve aynı zamanda gıda maddelerinin besleyici değeri, çeşitli ve dengeli yemek listesi hazırlama ile gemide erzakın işlenmesi ve muhafaza edilmesi hakkında testleri ihtiva etmelidir.

Öngörülen sınav, doğrudan doğruya yetkili makam tarafından tertip edilebilip, diploma verilebileceği gibi, bu görevler yetkili makamın denetimi altında tanınmış bir aşçılık okulu yahut herhangi bir müessese tarafından da yerine getirilebilir.

Madde 5

Bu Sözleşmenin 3 üncü maddesi, geminin kayıtlı bulunduğu ülke için, bu sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren üç yılı aşmamak üzere bir süre geçtikten sonra hüküm ifade eder: Bununla beraber, yukarıda yazılı süre sona ermeden evvel aşçı sıfatıyla 2 yıl memnuniyet verici şekilde hizmet etmiş olan bir gemici için, ulusal yasalar, bu hizmetin bir ehliyet diplomasına eş değer olduğuna dair bir sertifikanın tanınmasını sağlayabilir.

Madde 6

Yetkili makam, başka ülkelerde verilmiş bulunan diplomaların tanınmasını sağlayabilir.

Madde 7

Bu sözleşme'nin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

Madde 8

Bu Sözleşme sadece, onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü Üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.

Bu Sözleşme, içlerinde her biri en az 1 milyon tonilatoluk kayıtlı nakliye gemisi filosuna sahip 5 ülkenin yer alacağı ülkelerden (ABD, Arjantin Cumhuriyeti, Avustralya, Belçika, Brezilya, Kanada, Şili, Çin, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Birleşik Krallık, Yunanistan, Hindistan, İrlanda, İtalya, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, İsveç, Türkiye ve Yugoslavya) 9'unun onay belgelerinin tescil edildiği tarihten 6 ay sonra yürürlüğe girer. Bu hükme, Sözleşmenin üye ülkeler tarafından kısa zamanda onaylanmasını kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla yer verilmiştir.

Bu Sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 9

Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu Genel müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra geçerli olur.

Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan önceki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

Madde 10

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

Genel Müdür, Sözleşmenin yürürlüğe girmesini sağlamak için gerekli olan son onamanın tescilini, Örgüt üyelerine tebliğ ederken, bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde11

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

Madde 12

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren, geçecek her 10 yıllık devrenin sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun Konferans gündemine alınıp alınmaması gereği hakkında karar verir.

Madde 13

Konferans, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;

a. Değiştirici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 9 uncu madde dikkate alınmaksızın ve değiştirici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.

b. Değiştirici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.

Bu Sözleşme, onu onayıp da değiştirici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halükarda şimdiki şekil ve içeriği ile geçerli olmakta devam eder.

Madde 14

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de aynı şekilde geçerlidir.